

Beszámoló

A Nemzeti Kulturális Alap a pályázat támogatásával nagyban hozzájárult ahhoz, hogy a Magyar Könyvtárosok Egyesülete elnöke részvételével képviseltethesse magát a 2015. évi IFLA Konferencián Cape Townban.

A kiutazó neve: Barátné dr. Hajdu Ágnes

Helye: Cape Town, Dél-Afrika

Célja: részvétel a World Library and Information Congress-en: 81st IFLA General Conference and Council <http://conference.ifla.org/>

Az IFLA évenként megrendezett kongresszusa a könyvtárosok, könyvtáros egyesületek legfontosabb nemzetközi találkozó helye. *Célja*, hogy teret adjon a könyvtártudomány gyakorlati és elméleti szakemberei megbeszéléseinek, előadásainak; nemzetközi összefogással erősítse a szervezetek munkájának hatékonyságát; kicseréljék gondolataikat; új trendeket, megoldásokat ismerjenek meg. A konferencia ideje alatt több alkalommal ülésezik a Küldöttközgyűlés, valamint a Könyvtáros Egyesületek Menedzsmentje Szekciója, melyek munkájában az MKE részvétele alapvetően fontos.

Ezen a konferencián Sinikka Sipilä – IFLA elnök megfogalmazásával élve – sorkerült arra a történelmi pillanatra, amikor a világszervezett történetében először egy magyar könyvtárost – Barátné Hajdu Ágnest – iktattak be ünnepélyesen az IFLA vezetőtestületébe, a Governing Boardba.

A főkonferenciát megelőzően tizenhét szekció tartott *előkonferenciát*, de ezek nagyobb része már megérkezésünk előtti napokban lezajlott, ill. más helyszínen történt. Egy szekció, a Szabványosítási Bizottság tervezett satellite konferenciáját, a szervezési nehézségek miatt lemondták.

2015. augusztus 15. és 21. között megrendezett 81. IFLA konferencia szlogenje, vezető témája: "Dinamikus Könyvtárak: hozzáférés, fejlődés és átalakulás" címet kapta, ezzel is rámutatva a jelen és jövő könyvtárai, könyvtárosai előtt álló legfontosabb kihívásokra és feladatokra. <http://conference.ifla.org/>. A szlogen jól harmonizál Sinikka Sipilä elnöki programjával, melynek összefoglaló jelmondata az Erős könyvtárak, erős társadalom. A téma általánosságát és a jövő lehetőségeit a cape town-i nemzeti bizottság két igazgatója – Ujala Satgoor és Segametsi Molawa, a Dél-afrikai Könyvtáros Egyesület (LIASA) elnöke és alelnöke – vezetésével a lehető legszélesebben és színesen igyekeztek bemutatni. Ezt a gondolatot kellően szemléltették a nyitó ceremónia köszöntői és előadása.

N. Mthethwa, a Művészeti és Kulturális Minisztérium vezetője köszöntőjét a könyvtárak és könyvtárosok szerepének hangsúlyozására építette. A miniszter rámutatott, hogy az afrikai kontinens immár harmadik alkalommal adott otthont a WLIC konferenciának, és tíz éven belül másodjára jönnek a világ könyvtárosai, könyvtáros szervezetei Dél-Afrikába. Elmondta, hogy az ország kultúrpolitikájában kiemelt helyet kap ennek a szektornak a fejlesztése, amely egyenlő esélyeket kíván teremteni az információhoz való hozzáférés tekintetében a polgároknak, és középpontba helyezi az információs műveltség kialakítását és ennek szintjének emelését. Az olvasás és a kultúra olyan politikai iránymutatást ad, mely a területet integrálja a társadalomban zajló valamennyi folyamatba és a tudásgazdaság, valamint a fenntartható fejlődés meghatározó sarokpontjaivá teszi. Még mindig nagyon sok a tenni való hangsúlyozta, de a kormány tovább támogatja közösségeket a 2030 víziójához illeszkedően, hisz a széles hozzáférés a fejlődőképesség biztosítója.

A nyitó plenáris ülés igazi különlegessége volt a Művészeti és Kulturális Minisztérium helyettes vezetőjének alakja. Rejoice Mabudafhasi, aki a konferencia számos ülésének, köztük a záró plenárisnak is előadója volt és személyében a könyvtárosokat jól ismerő és támogató embert ismerhettünk meg, aki dinamikus és érzelmekkel teli előadásaiban rendkívül hatásosan és lelkesítően beszélt az előttünk álló lehetőségekről, az elkötelezett, hivatásukat magas fokon gyakorló könyvtárosokról.

Sinikka Sipilä, leköszönő IFLA elnök, aki utoljára köszönthette elnökként az évenkénti konferencia résztvevőit, beszámolt arról, hogy augusztus 14-én az afrikai miniszterek szokásos találkozásán, ahol Ő volt az egyik díszvendég, megvitatották a könyvtárak helyzetét, és a kormányzatok felelőségét, hogy ezt a fontos területet, mint a társadalmi fejlődés biztosítékát, megfelelően fejlesszék. Az elvekről kiadták a Cape Town nyilatkozatot, arról hogy hitet tesznek a könyvtárak fejlesztésének, együttműködésük szükségessége mellett, valamint, hogy ezek a folyamatok találkozzanak a globális fenntartható fejlődés céljaival. Külön pontban ismerték el az IFLA nemzetközileg is kiemelkedő szerepét a globális kultúrpolitika formálásában, beleértve az ENSZ-ben való szereplését is.

Sinikka Sipilä kiemelte, hogy Afrika két kiváló elnököt is adott az IFLA-nak, Kay Raseroka Botswanából, és a dél-afrikai Ellen Tise, akinek a hozzáféréssel kapcsolatos elnöki programja ma is részét képezi a mindenkor IFLA stratégiának és aki most is tagja a jelen IFLA konferencia nemzeti szervezőbizottságának. Rámutatott arra, hogy számos afrikai kolléga segítette az elmúlt évtizedekben az IFLA munkáját. Az elnöknő végül kiemelte, hogy a jelen konferencia mottója szervesen illeszkedik elnöki témájához, hisz az erős könyvtárak biztosítékai az erős társadalmaknak.

Sinikka Sipilä a megnyitón

Rejoice Mabudafhasi, a dél-afrikai Művészeti és Kulturális Minisztérium miniszterhelyettese

A megnyitó nagy előadását Dr. Rob Adam, a Square Kilometre Array (SKA) igazgatója tartotta. Előadásának címe: The SKA and Big Data.

A nyitó plenáris videója szokásos módon megtekinthető: <http://www.ifla.org/node/9897>

A konferencián 112 országból 3190 delegált vett részt. Az eseményen 224 szekcióban, ülésen és bizottságban zajlott a munka.

Az első napon, augusztus 13-én került sor a Tudásmenedzsment Szekció szatellit konferenciájára, és ugyanezen, ill. az azt követő napon volt a Governing Board első ülése is. Az ülésen az aktuális, konferenciával kapcsolatos teendők és beszámolók mellett megismerhettük az előttünk álló feladatokat. Az ülés jelentős részét a szervezet soron következő stratégiai tervének és a kulcsfontosságú területeinek megismerése, alakítása tette ki.

Barátné Hajdu Ágnes az IFLA Tudásmenedzsment Szekció programbizottságának tagja, immár kilencedik alkalommal vett részt az IFLA konferenciák programjának szervezésében. Öröm hír, hogy 2016-ban ismét szerepet kap a Columbusban megrendezendő IFLA konferencia Tudásmenedzsment Szekció nyilvános ülésének szervezőbizottságában.

Barátné Hajdu Ágnes a 2015-ös IFLA konferencián

Az IFLA Tudásmenedzsment Szekciójának vezetősége és az érdeklődők egy csoportja

A konferencia kiemelkedő eseményei voltak a reggelként megszervezett plenáris ülések, ahol az afrikai kontinens könyvtárainak, kultúrájának, általános emberi jogi törekvéseinek legfontosabb mozzanataiba pillanthattunk be. Különösen felejthetetlen pillanatokat élhettünk át, amikor a 67 Blankets for Nelson Mandela Day mozgalom vezetője, Carolyn Steyn tartott előadást tevékenységükről. A takarók ma már a rászorulóknak számukra adnak egy kis meleget és szépen példázza az összefogás erejét.

Ujala Satgoor helyi szervező bizottság társelnöke, Carolyn Steyn a 67 Blankets for Nelson Mandela Day mozgalom vezetője és Glória Pérez leendő IFLA elnök

Segametsi Molawa, helyi szervező bizottság társelnöke a kiállítás takarókat kötő standján

A Tudásmenedzsment Szekció eseményein kívül Barátné Hajdu Ágnes a következő programokon vett részt: Osztályozás és Indexelési Szekció, Műveltség és Olvasás Szekció, Bill és Melinda Gates Alapítvány, Oktatás és Képzés Szekció, OCLC bemutatói, Iskolai Könyvtárak Szekció, Szabványosítási Szekció, UNIMARC csoport, President-elect Session, Könyvtáros Egyesületek Menedzsmentje Szekció és a küldöttközgyűlés. Ekkor kerül sor a Gyermek- és Fiatal Felnőttek Szekció megalakulásának 60. évfordulóját ünneplő programra is, ahol többek között intézetünk hallgatói által javasolt könyvekből is készült az a rész, amely a magyar képes gyermekkönyvekről ad áttekintést a nemzetközi keretek között. A konferencia során mutatták be hivatalosan a *The World Through Picture Books: Librarians' favourite books from their country. Expanded 2nd Edition* IFLA kiadványt, hála az MKE törekvésének. A munka koordinálása és vezetése Barátné Hajdu Ágnes feladata volt. <http://www.ifla.org/publications/ifla-professional-reports-136>

Barátné dr. Hajdu Ágnes, mint az IFLA Knowledge Management Szekció programbizottságának tagja két fórumon tart beszámolót:

1. Knowledge Management Szekció, Standing Committee meeting
IFLA KM SC I:

Az előadás témája: A konferencia nyilvános ülésének előkészítése

Az előadás vázlata:

I. tartalmi előkészítés

- A) A program bizottság összetétele és feladatmegosztása
- B) A téma kijelölése és az altémák felsorolása
- C) Nyitóelőadás
- D) A beérkezett 16 absztrakt bemutatása és elemzése
- E) A kiválasztás kritériumai
- F) Az öt kiválasztott dolgozat bemutatása

II. A lebonyolítás technikai előkészítése és részletei

- A) A fordítások szervezése
- B) Kapcsolat az IFLA HQ-val
- C) Honlap
- D) IFLA Library, KM repository

- E) PR és marketing feladatok
- F) A terem berendezése, speciális kívánságok az előadásokkal kapcsolatosan

IFLA KM SC II:

Az előadás témája: A konferencia nyilvános ülésének tapasztalatai

Az előadás vázlata:

- A) Az előadások tartalma
- B) Az előadások formai megjelenése
- C) Az előadások látogatottsága
- D) A hallgatói elégedettség-felmérés eredménye és az adatok értékelése
- E) KM repository

2. IFLA konferencián belüli ETO találkozó

Az előadás témája: Magyar hozzájárulás az Egyetemes Tizedes Osztályozás fejlesztéséhez

Az előadás vázlata:

- A) Az ETO online adatbázisának magyar nyelvű változata (helyzetjelentés).
- B) Revíziós javaslatok

Idén a Tudásmenedzsment Szekció programjai a következők voltak:

1. KM Satellite Meeting: Knowledge Management and innovation: the transformation of 21st century library services (Fry. 14, Cape Town, Goethe-Centre, 155 Buitenkant St. Gardens)
2. KM open session: Change and sustainability – Breaking paths for a world of balance (Wed. 19, 11:45-13:45, Auditorium 1)
3. KM and Research Services for Parliaments SC join sessions: Knowledge Café “Continuous innovation and transformation of libraries and their communities” (Tue. 18, 13:45-15:45, Ballroom East)
- 4.

Az előadások szövege megtekinthető az IFLA repozitóriumában, az IFLA Library-ban:

A világkonferencián két új standard jelent meg, melyből az iskolai könyvtárakat érintő munkafolyamatban évek óta dolgoztam: IFLA School Library Guidelines, 2. kiadás; Guidelines for Parliamentary Research Services

A konferencia végén vettünk búcsút Sinikka Sipilä elnök asszonytól, és részesei lehettünk Donna Scheeder beiktatásának és első elnökként elmondott beszédének.

Sinikka Sipilä búcsúztatása

Donna Scheeder első IFLA elnökként elmondott beszéde

Ugyancsak a záró plenáris ülés része volt, amikor a konferencia résztvevői előtt ünnepélyes keretek között bemutatották a legfontosabb új vezető tisztségviselőket. A Governing Board tagjai, a leendő IFLA elnök, valamint a 2015. augusztusában hivatalba lépő elnök felsorakozott a színpadon és köszöntötték őket a távozó vezetők és a konferencia résztvevői. Ezzel az aktussal lépnek hivatalba a tisztségviselők, köztük első magyarként Barátné Hajdu Ágnes.

A konferenciát követő napon volt a Governing Board újabb ülése, amikor is továbbfolytattuk a stratégiával kapcsolatos munkát, beépítettük a President-elect Session, és Könyvtáros Egyesületek Menedzsmentje Szekció ülésén kapott újabb szempontokat, megismerkedtünk a reánk váró gazdasági, adminisztratív és ügyrendi feladatok részleteivel. Megtörtént a bizottsági feladatokra történő szavazás. A választás eredményeképpen nekem a következő bizottsági feladatok jutottak:

- Congress Advisory Committee
- Committee on Standards
- Strategic Direction 2 : Information and Knowledge
  - 2.1 Advocating for a long-term, sustainable information environment
    - Activity 2.1.1 Develop an evidence base and resources
    - Activity 2.1.2 Define IFLA's future policy position on access
    - Activity 2.1.3 Develop advocacy tools for the IFLA community
    - Activity 2.1.4 Expand and promote a framework for media and information literacies
  - 2.2 Advocating for an equitable copyright framework
    - Activity 2.2.1 Promote the Marrakesh Treaty for the print-disabled
    - Activity 2.2.2 Promote the Hague Declaration on Text and Data Mining
    - Activity 2.2.3 Work to improve the eLending framework
    - Activity 2.2.4 Continue our work with the World Intellectual Property Organisation (WIPO) and other partners
    - Activity 2.2.5 Create an IFLA statement on citizen-created content
  - 2.3 Building ever-stronger partnerships
    - Activity 2.3.1 Leverage the Lyon Declaration on Access to Information and
  - 2.4 Influencing the future of Internet governance
    - Activity 2.4.1 Public access to the Internet
    - Activity 2.4.2 Internet neutrality

Barátné Hajdu Ágnes beiktatása - első magyarként - az IFLA Governing Board-jába a záró plenáris ülésen

A konferencia alkalmat adott arra, hogy más könyvtáros egyesületekkel építsük és elmélyítsük kapcsolatainkat, új közös projekteken gondolkodjunk, így a horvát, szerb, szlovák, finn, norvég, amerikai, olasz és spanyol egyesületekkel bolygítottunk megbeszéléseket.

A konferencián továbbfolytatódott az új kommunikációs eszközök bevonása, így említést érdemel a facebook, twitter, vagy a különböző blogok összefogása, ill. a mobiltelefonra kidolgozott applikáció, mely sokban segítette a gyors tájékozódást az egyes események, helyszínek között.

Külön érdemes szólni az egyes kísérőprogramok gazdagságáról, a könyvtári látogatások szervezett és egyéni látogatásának lehetőségéről, amelyre sajnos a hivatalos elfoglaltságaim miatt nem volt módomban eljutni.

A kiutazást és a konferencia részvételt a Nemzeti Kulturális Alap támogatása tette lehetővé, melyet saját pénzforrások felhasználása egészített ki. Hálás köszönet érte.

2015. szeptember 4.

Barátné dr. Hajdu Ágnes
a Magyar Könyvtárosok Egyesülete elnöke

A fenti szakmai beszámoló megtalálható az MKE honlapján:
mke.info.hu/tevekenysege/palyazatok/palyazati-beszamolok/nka-palyazatok,
valamint a *Hungaricana Közgyűjteményi Portálon*.